



Puzzle

Průniky, dutiny, chřtány. Vrty, vstupy do hmoty, zakutávání. Perforace. Průrvy. Průduchy. Plicní sklípky. Katakomby. Kobky. Černouhelné sluje. Červotoč je odhalen příčným řezem. Podobně i další dřevokazi. Larvy. Lýkožrouti. Houšenky.
 Ano, nejen město, ale i matka příroda žíví Perglerovu obraznost a obrazotvornost. Rozkvetlá mušle. Šnekovitost. Prašníky. Semeníky. Pestíky. Hra s jádry. Dužnatost. Matečník. Klarimunda. Zjevení plodu.
 A ontogeneze opakuje fylogenezi. Čapí chochol. Maribu. Beraní hlava. Motýli...
 A taky rybina. Mlok anebo rejnok. Dorzoventrálně zploštělá ryba s rozevřenou tlamou. Zúčastnil jsem se sochařského sympózia ve Veltrusích a byl jsem svědkem toho, jak T. Pergler s nahozenou motorovou pilou mizí v jádru silného kmene. Vytvořil tehdy velrybu; Jonáš, bez něhož by kytovec neměl opodstatnění.
 Známe Perglerovy šperky z poslední doby. A je to opět dírkování, které utváří jejich podstatu.

V Perglerově tvorbě jsme svědky a na této výstavě jsou toho živoucí doklady, jak se hranice mezi naturou a architekturou stírají. Patrný je vliv antiky a předhelénských motivů anebo i jiných starověkých kultur. Mám na mysli variace na dórské hlavice, anebo antický sloup složený z trikolórních segmentů, jinak též hokejista, nebo pyramidální mayský útvar, zvaný poprávu obětiště. Od sloupů k totemům, od totému k menhirům a zase zpět.

Zejména však nedávné Tomášovy výpravy na Krétu měly pro něj zásadní, tj. přelomový význam. Bludiště, která doposud nepojmenovaná a neidentifikovaná nosil v srdci, našla tam svůj protějšek, společného jmenovatele napříč tisíciletími, zvnějšnění, oporu a jméno.

Umělec se stáhnul do dvojrozměrného a reliéfního mapování labyrintů. Předjímám však jeho další vývoj a mám naději, že nás T. P. zavede ještě hlouběji a ve všech třech D do Labyrintu srdečních komor bez jakýchkoli rajských iluzí.

V krétských labyrintech se nacházejí obrazy dvoustranné sekery, zvané labrys, podle níž jsou starodávné paláce se spleťtými chodbami nazývány. Znamená sekera snad, že v labyrintu žítí číhá smrt? Nevede nás labyrint žítí ve finále na popraviště, či obětiště, jak napovídají takto nazvané nejnovější mistrovské práce?

Anebo naopak: Což není sekera symbolem záchrany? Sekera jako ukazatel cesty anebo přímo nástroj, s jehož pomocí je možno se nejen zakutat, zavinout a pohřžít se do hmoty, ale též: osvobodit se, protestat si průchod ke světlu, vyjít z kasemat, z podzemí, a, tedy, když už se jednou sfáralo, venkoncem opět vyfárat.

Petr Pazdera Payne

Ve Schnirchově domě na Královských Vinohradech, čp. 548, 17. dubna, l.p. 2007



Myš

Vernisáž soch Tomáše Perglera v Galerii Pigment Mikovcova 5 Praha - Vinohrady

Sleduji T. P. už dlouho, už od první třídy základní školy jako bych byl na něj „nasažen“.

Odpoledne po škole jsme trávili s obyčejnými hokejkami a tenisákem na náměstí Míru, jednou jsme také vylezli po lešení až k hodinám na kostelní věži sv. Ludmily, ale teď si nejsem jist, zda byl Tomík s námi... Anebo taky jsme se zabývali prolézáním vinohradských dvorků, objevováním vnitroblokových novotvarů, přelézáním stále vyšších zdí a pronikáním méně a méně pravděpodobnými vstupy do útrob mezi domy, do dvorů, půd i sklepů.

A tady na dvorku v Mikovcově se konaly slavné bitky se stříkačkami anebo se zavřovacími gumami... Po žebříku k malému otvoru do výše vedle vchodu do zahrádky jsme vylézali a následně se protáhli coby speleologové dovnitř do utajené klenuté klubovny ke konspiračním schůzkám klubu anebo k četbě hororů z knihy Tichá hrůza.

Jako by tyto věci, tyto prostory a labyrinty utvářely náš vnitřní svět, a jako by se i odtud odvíjel Tomášův výtvarný názor.

Prostor wnetrzny a zewnetrzny, jak říkají Poláci, vnitřní a vnější, život na rozhraní, vztah mikrokosmu a makrokosmu, vnímání pleněrem útrob. Skutečnost naruby. Vnitřky loutek se stanou kulisami, a kulisy zase loutkami.



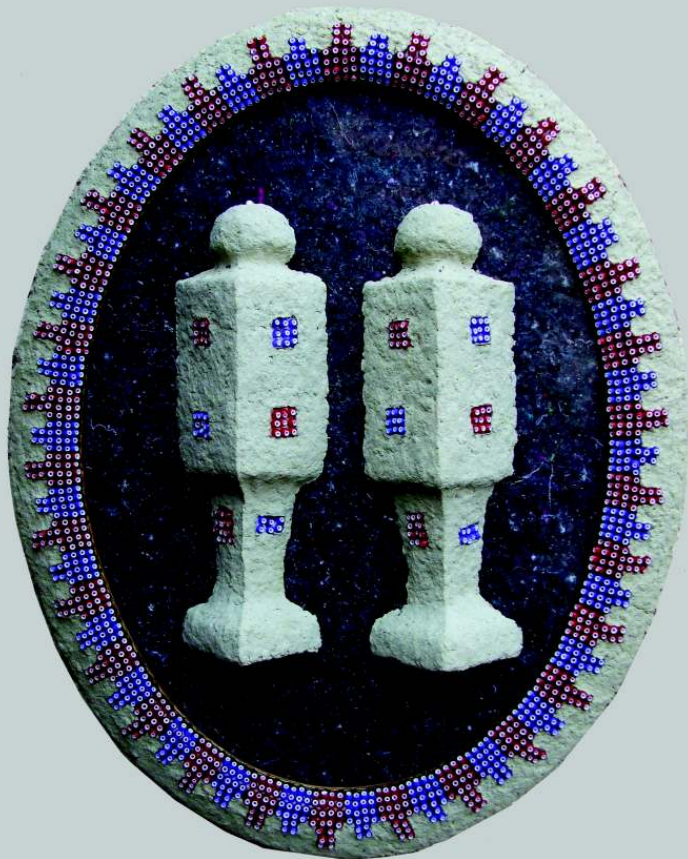
Tomáš Pergler je osobitý, svérázný, sečtělý, vzdělaný, citlivý, veselý a drsný chlapec po padesátce. Výtvarník, básník, performér, experimentátor, recitátor, sbornísta a chodící knihovník. A když tak chodí – nikdy nechodí jen tak.

Tomáš Pergler vyznává díky svému vzdělání a vnitřní kultuře přirozenou svobodu projevu jak výtvarného tak i literárního. Používá minulost jako prostředek poznání, ale nezůstává dlouho tam, proto stále přináší něco nového. V jeho tvorbě lze poznat na první pohled dvě protichůdné tendence – snahu pro jednoduchost a cit pro detail. Jsou lidé, kteří dělají kamenné obličejky proto, aby vypadali jako mramor. Tomáš Pergler zpracovává kámen, aby do něho dostal život.

Tomáš Pergler je veliký. Došel daleko, přesto, že má rád, aby vše bylo blízko. Tomáš rád bloudí ve své fantazii, ale nikdy se neztratil. Je člověk jako všichni ostatní, jedině, že někdy mluví se hvězdami, proto transformuje chaos v kosmos. Svým uměním dělá život lepší než umění. Umění je touha. Nic se nerovná pocitu než realizovat svou myšlenku v sochu, v obraze. Kdy tvoříš – žiješ. Když přijde zoufalství nezdaru – jsi mladý, kdy končí další výstava – přichází pocit marnosti. Pak vše začíná znovu. Tomáš neffňuká, že něco končí, raduje se, že se to vůbec se stalo. Tvorba je krásná hledání. Každá nová socha, nová výstava Tomáše Perglera překvapuje svěžestí ducha, ležérností a hlavně – profesionalitou. Stále se máme na co těšit. A pokud kolem nás existuje umění, mezilidský prostor je plný podstaty, smyslu a kontinuity. Chlapi mají rádi ženy, ženy mají rády děti, děti mají rády křečky, křečkové nikoho nemají rádi... Ať žije Život!

Teodor Buzu

Galerie Fara, Planá nad Lužnicí, 26. 7. 2013



Couplée

Tomáš Pergler
Dřevo-kámen-papír
Kámen Nůžky Papír

Umělec – outsider?

Pokračovatel avantgardy?

Brutální umělec?

Protagonista MG (magického designu)?

Primitivista. Nebo primitiv?

Skála (František) bez setrvačníku

Archetypální materiály, archetypální znakovost a symboly, infantilismus, vtip, hra.
Opravdovost.

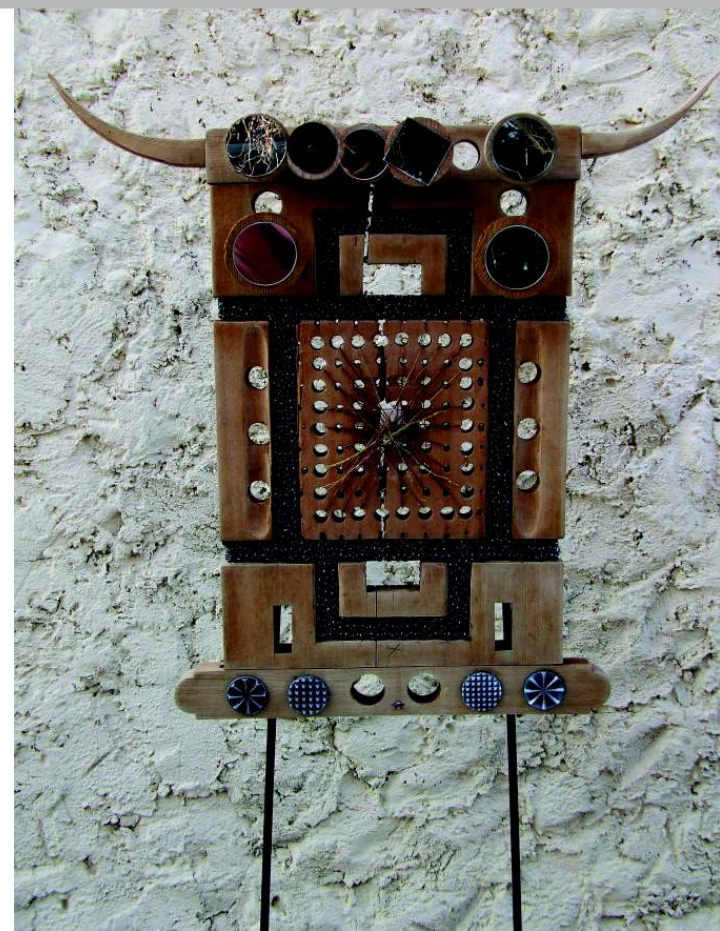
I. Josef Čapek, Pro mnohé uši, 1918
(...) Připustí-li se, že umělec je dítětem své doby, je také, jsa člověkem, dítětem věků, této staré země. Častokrát jsem se podivil záhadným charakterům, které tak jako z umění starého, vynořují se i z moderního vytváření, a pohlížel jsem v úžasu, odkud vycházejí. Ano, tu bylo vidět, že lidé rostou z nesmírných kořenů, skrytých kdesi v podzemí; že byl věk bohů, těžkých bílých balvanů, či temných milířů, božských zvířat; že byl věk kamenný i železný; zápasy živlů, ohromné dřímání i zmateně teskné úsilí vybavit se z nicoty, nomádické roz-toužení, příchody křišťálného jasu, paprsků a záře, víra, vřoucnost, dětinnost, láska i bázeň i mocnost ducha; že lidé mohou nekonečně trpět, že v lidství je mnoho jedů a zkažeností, že život může být zlořečený i zázračný, že někdo může mluvit za sebe, rozpomínaje se na dálky. (...) In: Moderní výtvarný výraz, Čs. Spisovatel, Praha 1958

II. Kámen – nůžky – papír je hra pro dvě nebo více osob, běžně nazývaná střihání a známá také jako šejba šejba lusk.

Tato hra se často hraje pro vybrání jedné z osob (podobně jako panna nebo orel). Kámen je představován sevřenou pěstí, papír je natažená dlaň a nůžky rozevřený prostředník s ukazovákem. (...)

Lucie Šiklová

prosinec 2012, Galerie Husinecká Praha 3



Relikviář sv. Kňoura

TOMÁŠ PERGLER



GRUSS AUS PERGLAS 2014

Galaktická myš



TOMÁŠ PERGLER se narodil 22. 8. 1960 v Praze
1985 absolvoval Filosofickou fakultu UK v Praze
Od r. 1998 pracuje na Akademii výt. umění v Praze
Členství: Výtvarná skupina et cetera...

Nové sdružení pražských umělců, zakladatel uměleckého hnutí Něžvě mouce a kurátor pražské galerie H6

Více než 50 samostatných výstav v ČR a v zahraničí
Zastoupen v řadě soukromých sbírek v ČR a v zahraničí

Díla ve veřejném prostoru v Rakousku, Izraeli, Turecku a České republice
Symposia: Veltrusy 2003, Sv. Jan pod Skalou 2004, Mugla (Turecko) 2010, Kolin (2012),
Eisgarn (Rakousko) 2012, Štětí (2013)

Mezinárodní projekty: Jeruzalém (Izrael) 2001, Düsseldorf (SRN) 2011,
Eisgarn (Rakousko) 2011, Rumunský institut Praha 2013+2014
Publikace: Outsider (2009), Knihovnickův poslední ráj (2010)

WWW.AVU.CZ / PERGLER

"Tomáš Pergler vytváří zajímavé abstraktní objekty, v nichž částečně využívá přírodních forem. Dospívá ke kultivovanému výrazu, který navazuje na meziválečné i poválečné abstraktní tendence a v jednoduchosti formy osobitým způsobem rozvíjí jejich odkaz..."
cit. Jiří Machalický, Důvěrný dialog II, Praha 2002

v Praze A.D. 2014 v počtu 100 kusů vydal vlastním nákladem autor.